

Obsah

ÚVOD

5

SYSTÉM TISKU V BURŽOAZNÍ REPUBLICE

Každá politická strana měla vlastní tisk — Vycházelo na 4000 časopisů — Denně $1\frac{3}{4}$ miliónu výtisků buržoazního tisku proti 50 000 výtisků tisku komunistického — Ztrátové ceny tisku — Agrární ČTK a rozhlas

9

DVĚ ETAPY PRÁVA LIDU

Právo lidu pod vlastní střechou — Strach o majetek a zaměstnání — Stivín: „Poženem Rusy, tak zní náš program!“ — Právo lidu v rukách pravice — Dobrovolná likvidace Práva lidu

26

RUDÉ PRÁVO A OSTATNÍ REVOLUČNÍ TISK

Historický den 21. září 1920 — Rudé právo, nejlepší zbraň strany — Úřední zákazy Rudého práva — Illegální Rudé právo v buržoazní republice — Spolubojovníci — Jak vyšla Tvorba — Zvláštní poslání Haló-novin — Redaktoři Rudého práva

43

NOVINÁŘSKÝ VELKOPODNIK MELANTRICH

Založení Českého slova — Spor mezi Šaldou a Klofáčem — Pronikání večerníku — Vyloučení Stříbrného z nár. soc. strany — Úspěchy melantrišského tisku — Kupování duší — Melantrich se dovede přizpůsobit

67

CO BYLY LIDOVÉ NOVINY?

Masarykův milionový dar — Krok doleva a dva kroky doprava — Účast kulturních pracovníků — Rodinný podnik Jaroslava Stránského — Nekrolog o člověku, který se z novin dověděl o své smrti — Stránský - „bohem nadaný novinář“

94

NESLAVNÝ VÝVOJ NÁRODNÍCH LISTŮ

Od listu, do něhož psal Jan Neruda, až k fašismu — Preiss byl kdysi redaktorem — Červinkovy pečené děti — Ve službách italského fašismu — „Nic než národ“ a árijský pozdrav — Tisk národní demokracie

104

NÁRODNÍ POLITIKA — NEBOLI ČUBIČKA

„Nepolitická“ politika — „Inzertní chlívek Národní politiky“ — Dámy do barů — Nabídnutí k sňatku — Hlasatelé reakce Nikolau a Borský

119

AGRÁRNÍ VENKOV A JEHO ODNOŽE

Mluvčí Berana a Stoupala — Řehoř-Vraný, Kahánek a Halík — Úloha agrárного tisku — Příprava na rozbití ČSR — Nacisté chválí Venkov — Beran prosí o přídavek jídla

127

TISK POLITICKÉHO KATOLICISMU

Lidové listy hlavním tiskovým orgánem lidové strany — Zánik velebného Čecha — Byl Rodokaps mravný časopis? — Vliv kněžstva na lidovecký tisk — Klerofašistický Slovák

139

„ČERVENÝ TISK“

Od národního socialismu k fašismu — Kolik dostal Stříbrný od Masaryka? — Vznik Poledního listu a Šejdrem — Spojení Kramáře se Stříbrným — Soukromý život s platem 16 000 Kč měsíčně — Zastavení Poledního listu

149

FAŠISTICKÝ TISK

„Národnovci“ za nacistické a fašistické peníze — Jepičí život fašistických časopisů — Arijský boj a Vlajka — Smečka udavačů gestapa a vyděračů — Mouření vykonal povinnost

162

NOVINÁŘSKÝ PODNIKATEL PIŠTĚLÁK

Moravský provincialismus v tisku — „Nezávislý a nepoliticky“ tisk — Paternalismus v praxi a životě

171

DER UNBEKANNTEN DIKTATOR THOMAS BÁTA

Báta byl i tiskovým podnikatelem — Tisk kupován za inzerci, novináři za dva páry střevíčů — Baťovy novinářské ceny — „Baťa bankrot“ a „Bostrost“ — Aspirace Jana Bati

176

STRAVA LEHKÁ A ZÁŽIVNÁ

Buržoazní pojetí tisku — Senzacechťost — Sport, inzerce a romány na pokračování — Kdo je novinářský šmok — Místo hledá vystudovaný politik — Novináři ve funkci zákonodárců — Novinářská hantýrka

191

„LID TO CHCE“

Krvavé senzace v tisku — Ložnicové historie — Instruktor zločinců — Co říkali sami o sobě — Mají být noviny stokou? — Fučík o bulvárním tisku — Účel senzací

206

PRO KOHO BYLA SVOBODA TISKU?

Ústavní „zajištění“ a zákonné omezení svobody tisku — Tisková svoboda jen pro milionáře — Stříznosti nekomunistických novinářů: hůře než za Rakouska — „O tiskové svobodě nemluvit“

221

PERZEKUCE TISKU

Konfiskace — Rudé právo se musí podrobit preventivní cenzuře — „Sázejte rebarboru“ — Úřední zastavování komunistických časopisů — Beran a Henlein pod ochranou cenzury — Žaloby pro urážku na cti — Funkce odpovědného redaktora — Případ Ivana Olbrachta

228

KORUPCE TISKU UPLNĚ LEGÁLNÍ

Aféra Fénixu — Kolik dostaly vládní noviny na korupční inzerci? — Co znamenalo „Zadáno“ — Kupování redaktorských duší

249

PRO INZERÁT S REVOLVEREM

„Černé prkno“ — Revolverová žurnalistika — „Inzerát, nebo čest!“ — Podvodníci se představují jako novináři — Přeměna Aloise Bohdana v Mohameda Abdullaha — Svoboda tisku pro vyděrače

254

NOVINÁŘI — PÁNI I KMÁNI

Platy od 600 Kč do 15 000 Kč měsíčně — „Nezávislí“ novináři — Novinářské kavárny — Kdo je novinářem? — Redakce bez žen — „Svobodní kozáci“? — Co měla být novinářská komora — Novinářské pojištění pro 1100 lidí 262

„ČÍ CHLEBA JÍŠ, TOHO PÍSEŇ ZPÍVEJ“

Profesionální novináři — Kolika prošli stranami — Byla novinářská svoboda? — Zdivočení tisku — Svědectví buržoazních novinářů — Psaní podle přesvědčení nebo na příkaz? — Výchova ke kolaboraci 277

NOVINÁŘSKÉ ORGANIZACE

Spolek a Jednota — Prosby o milodary — Syndikát česko-slovenských novinářů — Komunističtí novináři a Syndikát — Hoštění novinářů, zájezdy, plesy — Nadiktované „sjednocení“ 290

NOVINÁŘI SPISOVATELÉ

Práce spisovatelů v redakcích novin — Zapomenutá trpkost — Spisovatelé a Lidové noviny — Jaroslav Šalda cituje Haškova ducha ze záhrobí — Spisovatelé v redakci Rudého práva 302

FERDINAND PEROUTKA A JEHO OKRUH

Od muže Hradu k okupačnímu „realismu“ — Klepetář a jeho generace — Fučík o Peroutkovi — Hlasatel rozvratné negace — V cizích službách za třicet stříbrných 312

VZOR REVOLUČNÍHO NOVINÁŘE

Jak Fučík začínal — Redaktorem Rudého práva — Reportáže ze Sovětského svazu — „Jsme vlastenci!“ — Na rozhodujících úsecích třídního boje — Illegální Rudé právo — Fučíkova vize 321

DOBROVOLNÉ GLAJCHŠALTOVÁNÍ

Zákaz komunistického tisku — Útok na českou kulturu v reakčním tisku — Úžasné přemety bývalých opor Hradu — Václav Klofáč: Dostalo se nám skvělé satisfakce — Zaniklo 1900 časopisů 331

TISK VE „FARSKÉ REPUBLICE“

Ludácké glajchšaltování tisku na Slovensku — Zákaz prodeje českého tisku — Ludáci převzali agrární tisk — Fašistická tisková komora — Ilegální komunistický tisk na Slovensku

343

PRORADNÝ TISK VE SLUŽBÁCH OKUPANTŮ

Nacističtí páni nad tiskem — Zánik časopisů — Svaz novinářů v okupaci — Co se nesmělo psát — Bývalí důstojníci ve funkci cenzorů — „Zachránit pozice“ — Lidé tisku nevěřili — Vlajkaři a jiní zrádci

357

ZRADILI

Šéfredaktoři ve službách nacistů — Konkurenční boj vlajkařů s Národním souručenstvím — Profily zrádných šéfredaktorů — Kliment: Byli jsme 1000 let v „říši“ — Hosty nacistů — Jak psali — Novináři zahynuvší v okupaci — Odsouzení zrádců

375

KAREL LAŽNOVSKÝ A GENERÁL ELIÁŠ

Proč nacisté spojili tato dvě jména? — Otrava zrádných šéfredaktorů — Lažnovský, „bojovník za nový evropský rád“ — Závratná kariéra, vysoké nacistické pocety — „Válka je zlidšťujícím prostředkem“ — Typ proradných novinářů

406

MORAVCOVO JMÉNO SYNONYMEM ZRADY

Českoslovenští generálové v Hitlerových službách — „Cvičená veš“ — Moravec nad rakví Lažnovského — Výjimečné postavení — Také Moravec v úloze mouření?

414

ZA ODKAZEM PADLÝCH

Ilegální Rudé právo v okupaci — Ostatní spolubojovníci — Komunističtí novináři, kteří padli v boji — Tisk nejdůležitější zbraní

420

OBNOVENÍ RUDÉHO PRÁVA

Rudé právo opět svobodné — Přidelení bývalé agrární tiskárny — Okamžitě největším listem — V boji za pokojné rozvíjení národní a demokratické revoluce — Milión výtisků v Únoru

428

TISKOVÝ PORÁDEK PO OSVOBOZENÍ

Noviny za Pražského povstání — Konec kapitalistického výdělečného podnikání — Vytvoření tisku Národní fronty — Jak se vytvořily redakce — Pokusy o zvrácení nového pořádku v tisku — Nejasnosti ve vlastnických poměrech 439

PŘEDÚNOROVÝ BOJ REAKČNÍHO TISKU

Otočit kolo dějin zpět — Vystoupení Dneška a Stračeny Bulíčkové — Práce pro republiku je „vrtačení“ — Za svobodu kapitalistického podnikání v tisku — Veřejná výstraha redaktorovi Svobodného slova — Edvarda Beneše tanec mezi vejci — O buržoazní svobodě tisku 456

BOJE S REAKČNÍMI NOVINÁŘI

Obnovení činnosti Svazu novinářů po osvobození — Kdo má právo vydávat noviny? — Titul redaktor pod ochranou zákona — Zásluha Otakara Wünsche — Předúnorový boj s reakcí 474

NOVINÁŘIA ŠPIÓNI

Legální špiónáž v buržoazní republice — Dvě tváře špióna Veselého — Pohnutka-nenávist k našemu zřízení — Kariérismus — Bývalí čeští novináři americkými a německými špióny 483

OBRAT V NAŠEM TISKU

Únorová očista — Významný novinářský sjezd — Recidivy staré žurnalistiky — Není snadné být novinářem — Nesprávné chápání svobody tisku — Účast pracujících na tvorbě tisku 497

ROZVOJ TISKU A DALŠÍ PERSPEKTIVY

Zaručení svobody tisku — Značný vzrůst počtu výtisků — Nová novinářská generace — Slovenský tisk — Úkoly našeho tisku — Psát vyhraněně v komunistickém duchu — Zbraň naší strany 511

JMENNÝ REJSTŘÍK

519

LITERATURA A PRAMENY

551